

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาระบบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ
ผู้วิจัย	นางสาวพรำไพ ศรีชัย
โรงเรียน	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปีการศึกษา	ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

บทคัดย่อ

การพัฒนาระบบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อพัฒนาระบบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ ให้มีประสิทธิภาพ 2) เพื่อประเมินโครงการการพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ในด้านสภาวะแวดล้อม (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product) ทั้งนี้การพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ ผู้วิจัยได้พัฒนาระบบงานตามกรอบงาน 5 ด้าน คือ ด้านงานบริหาร ด้านงานเทคนิค ด้านงานบริการ ด้านงานสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านงานกิจกรรมนักเรียน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมแบบมีส่วนร่วม และการนิเทศภายในตามกระบวนการพัฒนาระบบ (The System Development Life Cycle : SDLC) คือ การค้นหาระบบ (Systems Investigation) การวิเคราะห์ระบบ (Systems Analysis) การออกแบบระบบ (Systems Design) การนำระบบไปใช้ (Systems Implementation) การบำรุงดูแลรักษาและทบทวนระบบ (Systems Maintenance and Review) โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) 2 วงรอบ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติตามแผน (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลจำนวน 4 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และครูผู้รับผิดชอบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน จำนวน 2 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมจำนวน 389 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูจำนวน 20 คน นักเรียนอาสาสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนจำนวน 26 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 290 คน และวิทยากรผู้มีประสบการณ์ด้านระบบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน จำนวน 2 คน ส่วนประเมินโครงการการพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครู จำนวน 35 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 368 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratify random sampling) ตามสูตรของทาโร ยามาเน (Yamane) ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยคือ ปีการศึกษา 2561 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมแบบมีส่วนร่วม แบบบันทึกการนิเทศภายใน แบบบันทึกการสังเกต แบบบันทึกการ

สัมภาษณ์ แบบประเมินตนเอง แบบประเมินความพึงพอใจ และแบบบันทึกการประชุมแบบมีส่วนร่วม การตรวจสอบข้อมูลยึดหลักการตรวจสอบแบบสามเส้า และนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าเชิงพรรณนา การประเมินโครงการมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ฉบับที่ 1 ใช้สอบถามความคิดเห็นผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้สอบถาม 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27 – 0.79 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 ฉบับที่ 2 ใช้สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการ คือ ด้านผลผลิตสำหรับนักเรียน จำนวน 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27 – 0.76 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลจากการพัฒนาระบบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ ตามกรอบงาน 5 ด้านคือ ด้านบริหาร ด้านเทคนิค ด้านบริการ ด้านงานสนับสนุน การเรียนการสอน และด้านงานกิจกรรมนักเรียน ตามกระบวนการ SDLC โดยอาศัยกลยุทธ์ ประชุมแบบมีส่วนร่วม และการนิเทศภายใน โดยภาพรวมในการพัฒนา ปรากฏว่า ผู้เข้าร่วมวิจัยทั้ง มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินงานตามขั้นตอนการพัฒนาระบบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ ได้เป็นที่น่าพอใจ และบรรลุตามเป้าหมาย

การประเมินโครงการพัฒนาระบบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57, S.D. = 0.58$) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก คือ ด้านผลผลิต (P: Product Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59, S.D. = 0.65$) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการ (P : Process Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57, S.D. = 0.58$) และการประเมินด้านประสิทธิภาพ (E: Effectiveness Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56, S.D. = 0.55$) ตามลำดับ ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการถ่ายโยงความรู้ T: Transportability Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52, S.D. = 0.63$)